

Lausunto

14.09.2020

Asia: VN/19859/2020

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (todistus negatiivisesta testituloksesta)

Lausunnonantajan lausunto

Yleishuomiot hallituksen esityksestä?

Esityksessä ehdotetuilla toimenpiteillä pyritään huomioimaan rajat ylittävän liikenteen vaikutukset kansanterveydelle ja terveysturvallisuudelle.

Onko tässä huomioitu rajoitusten terveysvaikutukset Lapin mahdollisen (ja erittäin todennäköisen) konkurssiaallin seurauksiin, jotka ovat mielenterveyspuolella? Itsemurhaluvut tulevat myös nousemaan. Lapin matkailu tuolistää paljon pienyrittäjiä, joilla on aivan kaikki pelissä. Haskialan yrittäjillä on rahallisen omaisuutensa lisäksi voimakas tunneside koiriin, koiden kans he toimivat joka ikinen päivä ympäri vuoden. Koirat eivät ole työvälineitä, vaan työkavereita, ystäviä ja perheenjäseniä. Mikäli 72 tunnin uusintatesti vaaditaan ulkomaalaisilta matkailijoilta, he eivät tule Lappiin. Tämän seurauksena haskisafariyrittäjille ei jää muuta vaihtoehtoa kuin hakeutua konkurssiin, joka puolestaan tarkoittaa sitä, että koirat on lopetettava (eli ammuttava). Joka ikinen haskisafariyrittäjä tekee kaikkensa välttääksensä tuon kohtalon, koiria ei saa myytyä, eikä edes lahjoitettua sellaisiin paikkoihin, jossa ne voivat toteuttaa laji ja rotukohtaista toimintaansa. Ainia vaihtoehto on ampua ne, eikä kenenkään psyke kestä perheenjäsenten ja työkavereiden ampumista. Tilanne ei ole paljoakaan helpompi muillakaan yrittäjillä. Tämän lisäksi on vielä moninkertainen määrä työntekijöitä. Konkurssiaallon toteutuessa terveysala tulee kuormittumaan todella rankasti mielenterveyspuolelle, jonka tilanne jo nyt on katastrofaalinen. Käytännössä apua ei saada, jolla on taas kerrannaisvaikutukset apuutarvitsevien ahdinkoon.

Toisaalta tavoitteena on pyrkiä lisäämään matkustajien luottamusta rajat ylittävän matkustuksen turvallisuuteen edellyttämällä matkustajilta tartuntatautia koskevaa negatiivista testitulosta ennen liikennevälineeseen tuleamista.

Käytännössä lomakohteessa toisen testin tekeminen on todella haastavaa. Lapissa välimatkat ovat pitkät ja viidestä seitsemän päivää viipyvät eivät tule käyttämään yhtä lomapäivää kymmenien tai satojen kilometrien matkustamiseen lyhyestä lomastaan. Tämä tarkoittaa sitä, että Lappi menettää kilpailukykynsä ja ulkomaalaiset turistit jäävät tulematta.

Lapin matkailun volyymi on niin suuri, ettei kotimaisilla matkailijoilla korvata menetettyjä ulkomaalaisia matkailijoita.

Kuljetusyrityksen tarkastusvelvoitetta koskevat huomiot ja mahdolliset ehdotukset?

-

Matkustajaan kohdistuvat velvollisuudet: huomiot ja mahdolliset ehdotukset?

Jos ulkomaalaisilta matkailijoilta edellytetään negatiivista testitulosta maahan pääsemiseksi, kuinka omatoimimatkailejoiden kohdalla kontrolloidaan toisen testin tekeminen?

Käytännössä heidän valvomisensa on mahdotonta.

Kohdennetut kysymykset:

Kuljetusyhtiöt: Mitä vaikutuksia näette olevan ehdotetuilla velvoitteilla? Kuinka tarkastusvelvoite olisi parhaiten toteutettavissa? Mitä kustannuksia ehdotus mahdollisesti aiheuttaa? Muita huomioita?

-

Matkailu- ja ravintolapalveluala: Mitä vaikutuksia näette olevan ehdotetuilla matkustajaan kohdistuvilla velvoitteilla? Ovatko ehdotetut toimenpiteet riittäviä? Mahdollistavatko toimenpiteet riittävästi ulkomaan matkailijoiden saapumisen Suomeen ja matkailun terveysturvallisuuden?

Matkailu-, ravintola- ja kuljetuspalvelun tuottajat ovat eturivissä toimimassa ulkomaalaisten matkailijoiden kans, joten he ovat myös ensimmäisenä altistumassa, terveysturvallisuuteen tulee panostaa, mutta näillä rajoituksilla Suomi ja Lappi menettävät ulkomaalaiset matkailijat.

Lapin aktiviteetit ovat pääasiassa ulkoilma aktiviteetteja, turvaetäisyydet on järjestettävissä vaivattomasti, maskejen käyttö on luontevaa ja suojarusteet, kuten kypärät ja vaatteet ovat desinfioitavissa.

Terveysturvallisuutta on mietitty todella paljon ja siihen on panostettu. Nyt ei ole varaa ylilyönteihin ja liiotteluun. Ilman dramaattisia seuraamuksia.

Sisäministeriö: Mikä on ulkomaalaislain ja ehdotettujen säädösmuutosten välinen suhde, erityisesti liittyen matkustajan käännyttämiseen? Mahdollistavatko ehdotetut toimenpiteet sen, että todistus negatiivisesta testitodistuksen mukanaolosta ja tarkastuksesta voidaan toteuttaa riittäväällä tavalla?

-

Sosiaali- ja terveysministeriö: Ovatko ehdotetut toimenpiteet välttämättömiä tartuntataudin leviämisen estämiseksi ja terveysturvallisuuden lisäämiseksi matkailualalla? Ovatko toimenpide-ehdotukset riittäviä turvaamaan Suomen terveydenhuollon kapasiteetin riittävyuden? Miten mahdolliset jälkitoimet huolehditaan (valvonta/uusintatestaus)?

-

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos: Millä edellytyksillä Liikenne- ja viestintävirasto voi tehdä päätöksen maa/aluekohtaisesta kuljetusyritystä koskevasta tarkastusvelvollisuudesta?

-

Zopf Erika
Frozen Lake Husky Oy